

Kadın Mehir Olarak Mal Olmayan Bir Şey İsteyebilir Mi?

13 Ekim 2020

İslam'da satışı veya kullanılması mübah olan her şey mehir olarak verilebilir. Taşınır ve taşınmaz mallar, ziynet eşyası, standart (misli) olan şeyler ve hatta taşınır veya taşınmaz bir maldan yararlanma hakkı da bunlar arasındadır. (Kâsânî, Bedâ'i, 2/279) Mal olarak ekonomik karşılığı olmayan ve sadece dinen taat olan (sevap kazanmaya vesile olan amel) bir şeyin mehir olarak verilip verilemeyeceği, Kur'ân-ı Kerîm'i veya dinî hükümleri öğretmenin mehir sayılıp sayılmayacağı fakihler arasında tartışılmıştır.

Hanefiler mehrin maddî değeri olması ilkesinden hareketle bunu caiz görmezken; (İbnü'l-Hümâm, Fethu'l-kadîr, 3/339) diğer bazı mezhepler Kur'ân ve fıkıh öğretimi gibi işlerin mehir olabileceğini söylemişlerdir. (Şevkânî, es-Seylül-cerrâr, 2/277; Zühaylî, el-Fıkhü'l-İslamî, 9/6767-6768) Kadının evleneceği erkekten mehir olarak kendisini hacca götürmesini istemesi konusunda da aynı ihtilaflar geçerlidir. Ancak hacca götürme maddî bir külfet gerektirdiği ve burada amaç erkeğin kadına hizmeti değil, hac masraflarını karşılaması olduğu için bunun caiz olduğu görüşü tercih edilmelidir.

Diğer taraftan evlenecek kadının mehir olarak muhatabının "namaz kılmasını, oruç tutmasını, sigara ve alkol gibi kötü alışkanlıkları terk etmesini istemesi" -ki bunlar zaten kişinin yerine getirmesi gerekli görevler olduğu için- mehir olmaz.

Kaynak: Diyanet İşleri Başkanlığı, Din İşleri Yüksek Kurulu Fetvaları (12. Baskı, 2025), s. 567